

Nové minerály schválené IMA a publikované v roku 2011

Martin Števko¹, Daniel Ozdín¹, Peter Bačík¹ a Iveta Vančová²

New minerals approved by IMA and published in year 2011

Abstract:

Commission on Nomenclature and Terminology in Mineralogy at the Mineralogical Society of Slovakia (KNTM SMS) approved Slovak names and chemical formulae of minerals which were approved by the Commission on New Minerals, Nomenclature and classification at the International mineralogical association (CNMNC IMA) and published in the year 2011. The list includes the following information: Slovak name of mineral (ordered alphabetically), origin of the name, chemical formula, crystallographic system, the IMA number and abbreviated citation.

Key words: new minerals, Slovak terminology, nomenclature

Komisia pre nomenkláтуru a terminológiu v mineralógii pri Slovenskej mineralogickej spoločnosti (KNTM SMS) schválila slovenské názvy a kryštalochémické vzorce nových minerálov schválených Komisiou pre nové minerály, nomenklátru a klasifikáciu pri Medzinárodnej mineralogickej asociácii (CNMNC IMA – Commission on New Minerals, Nomenclature and Classification of the International Mineralogical Association) a publikovaných v roku 2011. Zoznam nových minerálov schválených CNMNC IMA a publikovaných v roku 2010 nadväzuje na kodifikačnú publikáciu o slovenských názvoch minerálov (Ozdín & Uher, 2002) a na dodatky publikované v r. 2004 (Ozdín, 2004), 2009 (Števko et al., 2009; Ozdín et al., 2009), 2010 (Ozdín et al., 2010) a 2012 (Bačík et al., 2012). V zozname sa postupne uvádzajú slovenský názov minerálu, pôvod názvu, kryštalochémický vzorec, kryštalografická sústava, číslo IMA, pod ktorým Medzinárodná mineralogická asociácia minerál schválila, a skrátená citácia. Citácie minerálov v tomto príspievku nie sú súčasťou zoznamu literatúry, pretože ide o informatívny prehľadný zoznam, zameraný na slovenskú terminológiju. Minerály sú usporiadane v zozname podľa abecedy.

Literatúra:

BAČÍK P., OZDÍN D., ŠTEVKO M., VANČOVÁ I., 2012: Nové minerály schválené IMA a publikované v roku 2010 a odporúčania CNMNC IMA pri používaní predpôn a prípon v názvoch minerálov. *Esemestník*, 1/1, 13 – 16.

OZDÍN D., 2004: Nové minerály schválené IMA a publikované v rokoch 2001-2002. *Miner. Slov.*, 36, 3 – 4, 371 – 377.

OZDÍN D., BAČÍK P., ŠTEVKO M., 2009: Nové minerály schválené IMA a publikované v rokoch 2005-2008. *Miner. Slov.*, 41, 4, 519 – 522.

OZDÍN D. & UHER P., 2002: Slovenské názvy minerálov. Minerály schválené Medzinárodnou mineralogickou asociáciou do konca roku 2001. ŠGÚDS, Bratislava, 1 – 204

OZDÍN D., BAČÍK P., ŠTEVKO M., VANČOVÁ I., 2010: Nové minerály schválené IMA a publikované v roku 2009 a transkripcia predpôn potassic- a sodic-. *Miner. Slov.*, 42, 4, 473 – 478.

ŠTEVKO M., OZDÍN D., BAČÍK P., 2009: Nové minerály schválené IMA a publikované v rokoch 2003-2004. *Miner. Slov.*, 41, 1, 73 – 82.

Skratky použité v tabuľke:

Pôvod názvu: gr. – grécky (z gréčtiny), chem. – chemický, lat. – latinský (z latinčiny), m. – meno (podľa mena osoby), ost. – ostatné (iný pôvod názvu), zem. – zemepisný (podľa názvu lokality)

Skratky kryštalografických sústav: hex. – hexagonálna, ikos. – ikosaédrická, kub. – kubická, mon. – monoklinická, romb. – rombická, tetr. – tetragonálna, trig. – trigonálna, trikl. – triklinická

*Ln - lantanoidy

Skratky časopisov a iných publikácií:

AM – American Mineralogist, CM – Canadian Mineralogist, EJM – European Journal of Mineralogy, JG – Journal of Geosciences, MM – Mineralogical Magazine, MP – Mineralogy and Petrology, NDM – New Data on Minerals, NJM – Neues Jahrbuch für Mineralogie, Abhandlungen, RG – Resource Geology, ZRMO – Zapiski Rossijskogo Mineralogicheskogo Obščestva

¹ Katedra mineralógie a petrológie, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave, Mlynská dolina, 842 15 Bratislava

² Jazykovedný ústav Ludovíta Štúra SAV, Panská 26, 813 64 Bratislava

TABUĽKA 1: ZOZNAM NOVÝCH MINERÁLOV PUBLIKOVANÝCH V ROKU 2011

názov minerálu	pôvod názvu	vzorec	sústava	č. IMA	citácia
Afmit	org.	Al ₃ (PO ₄) ₂ (PO ₃ OH)(OH) ₄ ·4H ₂ O	trikl.	2005-025a	EJM, 23, 269-277
Agardit-(Nd)	m., chem.	NdCu ₆ (AsO ₄) ₃ (OH) ₆ ·3H ₂ O	hex.	2010-056	JG, 56, 249-255
Agricolaít	m.	K ₄ (UO ₂)(CO ₃) ₃	mon.	2009-081	MP, 103, 169-175
Ambrinoit	m.	(K,NH ₄) ₂ (As,Sb) ₈ S ₁₃ ·H ₂ O	trikl.	2009-071	AM, 96, 878-887
Anauripigment	gr., lat.	As ₂ S ₃	trikl.	2011-014	MM, 75, 2857-2867
Argandit	m.	Mn ₇ (VO ₄) ₂ (OH) ₈	mon.	2010-021	AM, 96, 1894-1900
Åskagenit-(Nd)	zem., chem.	(Mn ²⁺ ,Nd)(Al ₂ Fe ³⁺)(Si ₂ O ₇)(SiO ₄)O ₂	mon.	2009-073	NDM, 45, 17-22
Bariofarmakoalumit	chem., gr.	Ba _{0.5} Al ₄ (AsO ₄) ₃ (OH) ₄ ·4H ₂ O	kub.	2010-041	MM, 75, 135-144
Bassoit	m.	SrV ₃ O ₇ ·4H ₂ O	mon.	2011-028	MM, 75, 2677-2686
Beaverit-(Zn)	zem., chem.	Pb(Fe ³⁺ ·Zn)(SO ₄) ₂ (OH) ₆	trig.	2010-086	MM, 75, 375-378
Běhounekít	m.	U(SO ₄) ₂ (H ₂ O) ₄	romb.	2010-046	MM, 75, 2739-2753
Bobdownsit	m.	Ca ₉ Mg(PO ₄) ₆ (PO ₃ F)	trig.	2008-037	CM, 49, 1065-1078
Brearleyít	m.	Ca ₁₂ Al ₁₄ O ₃₂ Cl ₂	kub.	2010-062	AM, 96, 1199-1206
Capranacait	zem.	(K, \square)(Ca,Na)Al ₄ B ₄ Si ₂ O ₁₈	mon.	2009-086	MM, 75, 33-43
Cossait	m.	(Mg, \square)Al ₆ (SO ₄) ₆ (HSO ₄)F ₆ ·36H ₂ O	trig.	2009-031	MM, 75, 2847-2855
Cranswickit	m.	MgSO ₄ ·4H ₂ O	mon.	2010-016	AM, 96, 869-877
Eliseevít	m.	LiNa _{1.5} Ti ₂ (H _{1.5} Si ₄ O ₁₂)·2H ₂ O	mon.	2010-031	AM, 96, 1624-1629
Ellingsenít	m.	Na ₅ Ca ₆ Si ₁₈ O ₃₈ (OH) ₁₃ ·6H ₂ O	trikl.	2009-041	CM, 49, 1165-1173
Fassinit	m.	Pb ₂ (S ₂ O ₃) ₂ (CO ₃)	romb.	2011-048	MM, 75, 2721-2732
Feroericssonit	chem., m.	BaFe ²⁺ · ₂ Fe ³⁺ (Si ₂ O ₇)O(OH)	mon.	2010-025	CM, 49, 587-594
Fluórbritolít-(Y)	chem., gr.	(Y,Ca, Ln) ₅ [(Si,P,O ₄) ₃]F [*]	hex.	2009-005	NJM, 188, 191-197
Fluórnatromikrolít	chem., gr.	(Na,Ca,Bi) ₂ Ta ₂ O ₆ F	kub.	1998-018	CM, 49, 1105-1110
Fluórdravit	chem., zem.	NaMg ₃ Al ₆ (Si ₆ O ₁₈)(BO ₃) ₃ (OH) ₃ F	trig.	2009-089	CM, 49, 57-62
Fluórfosfohedyfán	chem., gr.	Ca ₂ Pb ₃ (PO ₄) ₃ F	hex.	2008-068	AM, 96, 423-429
Fluorokronit	chem.	PbF ₂	kub.	2010-023	EJM, 23, 695-700
Galuskiníte	m.	Ca ₇ (SiO ₄) ₃ (CO ₃)	mon.	2010-075	MM, 75, 2631-2648
Georgerobinsonit	m.	Pb ₄ (CrO ₄) ₂ (OH) ₂ FCl	romb.	2009-068	CM, 49, 865-876
Gelosait	m.	BiMo ⁶⁺ _(2-5x) Mo ⁵⁺ _x O ₇ (OH) ₂ H ₂ O, kde x = 0-0,4	mon.	2009-022	AM, 96, 268-273
Gunterít	m.	Na ₄ (H ₂ V ₁₀ O ₂₈)·22H ₂ O	mon.	2011-001	CM, 49, 1243-1251
Hazenít	m.	KNaMg ₂ (PO ₄) ₂ ·14H ₂ O	romb.	2007-061	AM, 96, 675-681
Hermannroseít	m.	CaCu(PO ₄) ₂ (OH)	romb.	2010-006	NJM, 188, 135-140
Hugesít	m.	Na ₃ Al(V ₁₀ O ₂₈)·22H ₂ O	trikl.	2009-035a	CM, 49, 1253-1265
Iangreyít	m.	Ca ₂ Al ₇ (PO ₄) ₂ (PO ₃ OH) ₂ (OH,F) ₁₅ ·8H ₂ O	trig.	2009-087	MM, 75, 327-336
Ikosaedrít	gr.	Al ₆₃ Cu ₂₄ Fe ₁₃	ikos.	2010-042	AM, 96, 928-931
Klajít	m.	MnCu ₄ (AsO ₄) ₂ (HASO ₄) ₂ ·9-10H ₂ O	trikl.	2010-004	EJM, 23, 829-835
Klinometaborít	gr., chem.	HBO ₂	mon.	2010-022	CM, 49, 1273-1279
Klöchít	zem.	(\square ,Na)KFe ₂ Zn ₃ (Si ₁₂ O ₃₀)	hex.	2007-054	CM, 49, 1115-1124
Lammerít-β	m., gr.	Cu ₃ (AsO ₄) ₂	mon.	2009-002	ZRMO, 140, 46-51
Långbanshyttanít	zem.	Pb ₂ Mn ₂ Mg(AsO ₄) ₂ (OH) ₄ ·6H ₂ O	trikl.	2010-071	EJM, 23, 675-681
Litochelebit	m.	Ag ₂ PbBi ₄ S ₈	mon.	2009-036	CM, 49, 639-650
Magnezioneptunit	chem., m.	KNa ₂ Li(Mg,Fe) ₂ Ti ₂ Si ₈ O ₂₄	mon.	2009-009	ZRMO, 140, 57-66
Megawite	m.	CaSnO ₃	romb.	2009-090	MM, 75, 2563-2572
Murchisít	zem.	Cr ₅ S ₆	trig.	2010-003	AM, 96, 1905-1908
Nisnit	chem.	Ni ₃ Sn	kub.	2009-083	CM, 49, 651-656
Nordgauít	zem.	MnAl ₂ (PO ₄) ₂ (F,OH) ₂ ·5H ₂ O	trikl.	2010-040	MM, 75, 269-278
Ondrušít	m.	CaCu ₄ (AsO ₄) ₂ (AsO ₃ OH) ₂ ·10H ₂ O	trikl.	2008-010	CM, 49, 885-897
Parasterryit	gr., m.	Ag ₄ Pb ₂₀ (Sb _{14.5} As _{9.5}) ₂₄ S ₅₈	mon.	2010-033	CM, 49, 623-638
Paulscherrerít	m.	UO ₂ (OH) ₂	mon.	2008-022	AM, 96, 229-240
Perrierít-(La)	m., chem.	(La,Ce,Ca) ₄ (Fe,Mn ²⁺ ,Mg)Fe ³⁺ ₂ (Ti,Fe ³⁺) ₂ (Si ₂ O ₇) ₂ O ₈	mon.	2010-089	ZRMO, 140, 34-44
Plumboselít	chem.	Pb ₃ O ₂ (SeO ₃)	romb.	2008-028	MP, 101, 75-80
Pseudolyonsít	gr., m.	Cu ₃ (VO ₄) ₂	mon.	2009-062	EJM 23, 475-481
Rakovanít	m.	Na ₃ (H ₂ V ₁₀ O ₂₈)·15H ₂ O	mon.	2010-052	CM, 49, 595-604
Ruffít	ost.	Ca ₂ Cu(AsO ₄) ₂ ·2H ₂ O	mon.	2009-077	CM, 49, 877-884

TABUĽKA 1 – POKRAČOVANIE

Rusinovit	m.	$\text{Ca}_{10}(\text{Si}_2\text{O}_7)_3\text{Cl}_2$	romb.	2010-072	EJM, 23, 837-844
Sejkorait-(Y)	m., chem.	$\text{Y}_2(\text{UO}_2)_8(\text{SO}_4)_4\text{O}_6(\text{OH})_2 \cdot 26\text{H}_2\text{O}$	trikl.	2009-008	AM, 96, 983-991
Schüllerit	m.	$\text{Ba}_2\text{Na}(\text{Mn},\text{Ca})(\text{Fe}^{3+},\text{Mg},\text{Fe}^{2+})_2\text{Ti}_2(\text{Si}_2\text{O}_7)_2(\text{O},\text{F})_4$	trikl.	2010-035	ZRMO, 140, 67-75
Sveinbergeit	m.	$\text{Ca}(\text{Fe}^{2+},\text{Fe}^{3+})\text{Ti}_2(\text{Si}_4\text{O}_{12})_2\text{O}_2(\text{OH})_5(\text{H}_2\text{O})_4$	trikl.	2010-027	MM, 75, 2687-2702
Tašelgit	zem.	$\text{CaMgFe}^{2+}\text{Al}_9\text{O}_{16}(\text{OH})$	mon.	2010-017	ZRMO, 140, 49-57
Törnroosit	m.	$\text{Pd}_{11}\text{As}_2\text{Te}_2$	kub.	2010-043	CM, 49, 1643-1651
Vladimirivanovit	m.	$\text{Na}_6\text{Ca}_2(\text{Al}_6\text{Si}_6\text{O}_{24})(\text{SO}_4,\text{S}_3,\text{S}_2,\text{Cl}_2)_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$	romb.	2010-070	ZRMO, 140, 36-45
Volaschioit	zem.	$\text{Fe}^{3+}_4(\text{SO}_4)\text{O}_2(\text{OH})_6 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	mon.	2010-005	CM, 49, 605-614
Vorlanit	zem.	$\text{CaU}^{6+}\text{O}_4$	kub.	2009-032	AM, 96, 188-196
Wakefieldit-(Nd)	zem., ch.	NdVO_4	tetr.	2008-031	RG, 61, 101-110
Yangzhumingit	m.	$\text{KMg}_{2.5}\text{Si}_4\text{O}_{10}\text{F}_2$	mon.	2009-017	EJM, 23, 467-473
Ytriait-(Y)	ch.	Y_2O_3	kub.	2010-039	AM, 96, 1166-1170